

From the Teatro Carlo Felice, Genova

Giuseppe Verdi
Jerusalem

Orchestra and Chorus of the Teatro Carlo Felice
Conducted by Michel Plasson

OPERA

Ivan Momirov · Veronica Villarroel · Federica Bragaglia · Alain Fondary
Carlo Colombara · Giorgio Casciarri · Carlo Di Cristoforo
Giancarlo Tosi · Reda El Wakil · Enrico Facini · Alessandro Patalini

Zapomniany Verdi

Obchodzony w 2001 roku, z okazji setnej rocznicy śmierci kompozytora, Rok Verdiego skłonił wiele teatrów do przypomnienia kilku zupełnie zapomnianych jego dzieł. Jednym z nich jest *Jerusalem* wystawione na scenie Teatro San Carlo w Genui w 2000 roku.

W 1847 roku dyrektorzy paryskiej Academie Royale de Musique, w Paryżu składają Giuseppe Verdiemu propozycję skomponowania opery, której prapremiera odbyłaby się w tym mieście. Kompozytor nie mogąc się zdecydować na wybór libretta, zaproponował przeróbkę *I Lombardi alla prima crociata*, opery której prapremiera w 1943 roku na scenie mediolańskiej La Scali zakończyła się ogromnym sukcesem.

I tak krzyżowcy lombardzcy, za sprawą Alphonse Royera i Gustave Vaëza, autorów nowej wersji libretta, stają się Francuzami. Akcja pierwszego aktu zostaje przeniesiona z Mediolanu do Tuluzy, pozostałe trzy rozgrywają się w Jerozolimie. Zmienili się również główni bohaterowie. Natomiast muzyczne zmiany nie są aż tak istotne. Nowością była, nieodzowna w Paryżu, scena baletowa umieszczona na początku III aktu. A jednak paryska premiera w listopadzie 1947 roku nie była sukcesem. Operę po kilku zaledwie przedstawieniach zdjęto ze sceny. Próba wprowadzenia *Jerusalem* na sceny włoskie też kończy się niepowodzeniem, publiczność zdecydowanie woli pierwszą wersję. Warto przypomnieć, że właśnie *Jerusalem* jest pierwszą operą Verdiego jaką poznała polska publiczność. Wystawiono ją w marcu 1848 roku na scenie Opery Warszawskiej.

Historia również nie obeszła się łaskawie z tą przeróbką, szybko powędrowała na półkę dzieł nieudanych. Z czasem niemal zupełnie o niej zapomniano i tylko od czasu do czasu prezentowano ją jako ciekawostkę. W tym charakterze w 1963 roku znany włoski dyrygent Gianandrea Gavazzeni doprowadził do wystawienia *Jérusalem* w weneckim La Fenice. W 1975 roku opera pojawiła się w Teatro Regio w Turynie, 1996 w Operze Wiedeńskiej a w 2000 roku, jako wstęp do Roku Verdiego, w Teatro Carlo Felice w Genui. W tym samym czasie Philips dokonał też nagrania płytowego prowadzonego batutą Fabio Luisi.

Ta ostatnia realizacja będąca dziełem: Piergiorgio Gay - reżyseria, Danilo Donati - scenografia i kostiumy, została w tym samym roku zarejestrowana na DVD. Reżyser trzyma się kurczowo tradycji, soliści bliżej proscenium, chóry z tyłu i po bokach sceny. Ale przyznać należy, że akcja prowadzona jest dość czytelnie i dynamicznie. Jednak nie zaskakuje żadnym nowym rozwiązaniem czy spojrzeniem. Bohaterowie odśpiewują swoje partie nie bardzo się troszcząc o tworzenie wyrazistych kreacji aktorskich. Scenografia niczym szczególnym się nie wyróżnia, a w bajecznie kolorowych kostiumach, baletowych szczególnie, mamy pełną cekinadę. W sumie

przedstawienie utrzymane w lekko muzealnym stylu, które jednak można obejrzeć z przyjemnością, tym większą, że zadbano o dobrą obsadę.

Z przyjemnością słucha się pięknego o bogatej barwie sopranu Veronici Villarroel, która z przekonaniem, swobodą i wyrazistą ekspresją, śpiewa partię Heleny. Jej głos ma wyrównane, pełne blasku, brzmienie we wszystkich rejestrach. Z równą satysfakcją słucha się dysponującego interesującym w barwie i szlachetnym w brzmieniu tenorem Ivana Momirowa - Gaston. Również panowie Carlo Colombara - Roger i Alain Fondary - Hrabia Tuluzy ujmują pięknym brzmienia głosu i stylowym prowadzeniem frazy. Dobrze śpiewają chóry, które mają tutaj sporo do powiedzenia.

Stojący przy dyrygenckim pulpicie Michel Plasson dba o właściwą wczesnemu Verdiemu śpiewność frazy oraz precyzję poszczególnych scen i ansambli. Potraktowana z symfonicznym rozmachem muzyka tętni właściwym pulsem dramatycznym nie przysłaniając jednak piękna i ekspresji śpiewu.

© Adam Czopek
adamczopek@poczta.onet.pl